

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

S prilogo „Domoljub“ za koroške naročnike.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXIII.

V Celovcu, 21. julija 1904.

Štev. 29.

Slavni čini velikovškega Ungerja.

Kako se postopa v Avstriji pri odmerjanju osebnodohodninskega davka, je znano. Za one ministerske odredbe, da uradniki naj pri tem ne delajo sitnosti strankam, se ne zmeni seveda noben uradnik. A ne bo kmalu kje moža, ki bi postopal pri tem tako nečuvno, ne samo mogočno in samovoljno, ampak naravnost predrzno, kakor postopa velikovski Unger. Ogorčene so proti temu turškemu paši vse stranke, a gotovo nima nobena toliko vzroka za skrajno ogorčenje, kakor duhovščina. Kar si dovoljuje ta vsenemški uradnik naproti duhovščini, vpije v nebo. Turški paše v Makedoniji so proti samovoljnemu Ungerju prava nedolžna deca. Na fasije, potrjene od vlade, se Unger kratkomalo ne ozira. Izdatki, zabeleženi v fasiji, so za njega „luft“, ne vidi jih, ne čuti jih, ne mara jih. Pri njem velja načelo: duhovnik nima nikakih izdatkov. A dohodke mora imeti vsak kakor mal minister.

Mora — pravimo. Unger reče kratkomalo: toliko imate. Če naračuni pri tem navadnemu župniku 1000 ali 2000 kron več, kakor jih v resnici dobi, to je Ungerju nič. Toliko mora imeti. Pisarne, ki ne nesó 60 kron na leto, zaračuni kratkomalo za 200 kron. Toliko mora biti! Da mora župnik pisati dan na dan „exoffo“ liste, ki ne dobi vinarja za nje in mora dati še tiskovine sam, to oblastnemu Ungerju ne moti spanja. 200 kron nese pisarna, če ne, pa si naj išče župnik 140 kron na cesti. Kakor se hočejo vsiliti duhovščini dohodki, ki jih nima in jih ni imela nikoli, to se zdi premazano celo lajikom, ki so videli takozvane zloglasne „Bemängelungen“. To je umazanost vseh umazanosti.

Dà, ta Unger se je spozabil še bolj in je storil reči, zavoljo katerih bo jih še slišal, da bodo mu brnela ušesa. Župnik gutštanjski in št.-danijski sta vpisala v priznalno polo za popravo župnišče eden 60 kron, drugi 90 kron. Kakor znano, je župnišče v Gutštanju staro, naravno da so potrebne večkrat poprave. V št. Danijelu je divjal lani meseca julija grozen vihar, ki je odnašal cele strehe. Razkril je tudi skoro vse župnišče in za popravo tega se je vpisala ona malenkost. A kaj

stori paša Unger? Vzame tiskovine okrajnega glavarstva ter vpraša na občinska urada v Gutštanju in št. Danijelu, če so se res izvršile one poprave na župniščih. Dà, še več! Kdo jih je izvršil (naj se pove ime!), kdaj in koliko plače je dobil. To je naravnost škandal! Dotična župnika vživata popolno zaupanje duhovskih in deželnih oblasti, ker sta poštenjaka, a zdaj pride vsemu svetu neznani Unger in ju postavi pod policijsko nadzorstvo. In zavoljo borih 60 in 90 kron, ki jih dotična gospoda pač niti vpisala ne bi, če bi vedela, kako nezaslišano impertinenco namerava Unger. Za 60 in 90 kron se taki možje pač ne dajo staviti pod policijsko nadzorstvo, poprej jih vržejo Ungerju pod noge, če jih potrebuje.

Da sta bila dotična gospoda skrajno užaljena, ko sta izvedela za to uprav turško postopanje Ungerjevo, je naravno. In kdo pa je ta Unger, da dopisuje občinam na tiskovinah, ki imajo na gljavju napis: „C. kr. okrajno glavarstvo?“ Ali je glavarjev minister? Pisal ni v zastopstvu glavarjevem, ampak podpisan je bil kratkomalo: „Unger“. In kako pridejo občinski uradi do tega, da naj postanejo za tega tudi njim neznanega Ungerja špijoni lastnih župnikov, ki imajo zasluge za občino, kakoršnih Unger ne bo imel nikoli.

Govori se nadalje, da so gospodje v Velikovcu naložili davek duhovščini kar lepo med seboj, ne da bi obvestili v seji pravno izvoljene zastopnike duhovščine. Kje pa smo? V Turčiji? Tam bolj spoštujejo postave in pravice državljanov. Zato pa hočemo pokazati Ungerju, da so tudi duhovniki državljani in sicer ne morda druge vrste, ki lahko kak vsenemški uradnik pometa z njimi po svoji slabi volji. Če meni Unger zlesti s takim početjem po lestvici malo navzgor, mu povemo, da bo le padel z nje in sicer globoko v blato. Pozivljemo častito duhovščino in vse druge rodoljube, naj vpošljejo opravičene pritožbe proti temu čudnemu možu „katoliškemu političnemu društvu“ v Celovec, ki bo jih vedelo o svojem času porabiti na pravem mestu, da dobi ta vse časti in vsega spoštovanja vredni gospod zaslužno plačilo za svoje tako vzorno delovanje.

Rojaki!

Pogubni vpliv brezverstva in nemškutarstva na koroške Slovence, zlasti na neorganizirano de-

lavstvo slovensko, posebno po mestih, se kaže vedno bolj in bolj. Socijalna demokracija in nemškutarstvo sta nam odtujila že marsikatero dobro srce. Nevarnosti za posameznika, ki pride neizkušen v mesto, so velikanske. Mreže naših verskih in národnih nasprotnikov so na široko razprostrane. Le dobra organizacija more obraniti naše slovensko delavstvo, da se ne poizgubi in ne pride v roke našim sovražnikom. Zato je rodila nad vse vzvišena misel nekaterih rodoljubov in srčna želja delavstva samega „Slovensko krščansko-socijalno delavsko društvo za Celovec in okolico“, kjer imajo slovenski delavci svoje zavetje, kjer imajo došli s kmetov v mesto tukaj takorekoč svoj drugi dom, da si okrog domačega ognjišča ohranijo sveto vero in milo materino besedo.

Ker se delavci izvežbani in izučeni v svojih strokah navadno vračajo nazaj na kmete, da si tam postavijo svoje lastno ognjišče, zato je za deželo velevažnega pomena, kakšnega duha so se navzeli v mestu. Če se ohrani slovenskemu delavcu národnost in vera, potem deluje kot značajan in neustrašen mož tudi na kmetih. Ravno pogubni in strupeni mestni zrak, ki se tako hitro širi na kmete, nam toliko škoduje. Kakor imamo upanje, se bo v kratkem ustanovilo tudi društvo za slovenske delavke. Zato se obrača odbor „Slov. kršč.-socijal. delavskega društva za Celovec in okolico“ do vseh rodoljubov na kmetih, zlasti do veleč. duhovščine, da bi šli društvu v vsakem oziru na roko tako v gmotnem, kakor še posebno v tem, da bi mladim in dekletom, namenjenim v Celovec, dajali potrebna pojasnila glede pristopa k našima društvoma. S tem bodo rodoljubi zunaj mesta najbolj podpirali naše društveno delovanje in pripomogli vsak po svoji moči k rešitvi našega národnostnega in socijalnega vprašanja. Tozadevna oglasila sprejema društveni konzulent g. Jož. Dobrovc, mestni kaplan, Župnijske ulice (Pfarrhofgasse) št. 4., in daje tudi potrebna pojasnila.

Jožef Dobrovc,
konzulent.

Valentin Jug,
predsednik.

Vojska med Rusi in Japonci.

Kako so se potopili Japonci na „Kišiumaru“.

Pretrsljiv je popis lorda Kencie o potapljanju z vojaštvom napolnjene japonske ladje „Kišiumaru“,

vale danes pred očmi! In kaj naj še povem? Raje bi zamlčal tvojo sramoto, ljubi in poredni Tonček! Mati je prišla in videla in — brezovka je pela in zmagala! Boš to še enkrat storil, Tonček? Nauk: „Če te zapeljivec mika, ne odpiraj mu srca! Nedolžnost, tvoja prva dika, če zgine, je za veke šla.“ E.

Raznoterosti.

Praktično. V Bretaniji na Francoskem je v nekih krajih navada, da mlada, za možitev zrela dekleta prihajajo ob določenih praznikih na ples v rudečih jopicah, ki so okrašene z belimi ali rumenimi trakovi. Ti trakovi označujejo doto deklice. Vsak bel trak predstavlja srebro in označuje 100 frankov letnih dohodkov; vsak rumen trak pa predstavlja zlato in označuje 1000 frankov letnih dohodkov. Ako li kojemu zakonoželjnemu ugaja kaka deklica, že vé, koliko dote bo imela.

Smešničar.

* Jetičen bolnik je stal pred profesorjem. „Kaj ste po poklicu?“ je vprašal strogi gospod.

„Godec“, se je glasil odgovor. Potem je profesor svojim učencem dolgo predaval o jetiki, katerej so izpostavljeni zlasti trobilci na rog. Nato je predavanje pretrgal, da rečeno natančneje pojasni v tem slučaju.

„Torej“, obrnivši se na bolnika. „Vi pravite, da ste godec. No, pa povejte razredu, na katero glasbilo igrate in koliko časa že bolehate.“

„Na veliki boben“, je bil odgovor.

Podlistek.

„Porednež, kaj si storil!“

Mali Tonček je bil star šest in pol let. Nosil je seveda že hlače in zahajal vsak dan v šolo! A šola, kaj se! Ptiči, mačke, psi in tisti šibri, ki režejo zrak in vodo kot nož, to je bila edina ljubezen malega Tončka.

Nekega dné se je odpravila mati v mesto kupovat in naroči Tončku: „Tonček, priden bodi, uči se za šolo in pusti kanarčka v kletki pri miru, če boš ubogal, ti prinesem iz mesta nekaj dobrega. Tonček obeta materi vse — cedile so se mu že zdaj sline po kolačih. — Brž se vsede za mizo in vzame čitanko iz torbe! Danes je imel povsem poštene namene. Začne brati črko za črko! Prišli so v šoli že do črke „t“. — Torej: „em—mh!! — ennh! essss! ma—a—tti—ti — mati! me—d—ve —e—dh!! medved!“ Kanarček v kletki pa žvrgoli in poje, da je bilo kar veselje! Tonček pogleda malo kvišku, a se le premaga! Na pomoč pri tem hudem boju s samim seboj mu pridejo kolači, katera bo mati prinesla, če bo priden!

Vendar eneiste reči se človek precej naveliča! Tonček je tega branja sit, vzame drugo knjigo: štel in računal bo. „Ta-le sosedov smrkovec“, (Tončkove misli idejo malo na sprehod), „kaj pa ta vé! še v šolo ne hodi!“ Mi pa beremo in pišemo in štejemo in (glavna stvar) . . . po šoli fikamo s knofi!“ (Sosedov Janez je bil pol leta mlajši.)

Tonček torej računa: 6 + 2 = ? šest in dve ej — — devet — ne osem! 6 + 7 = ? šest in

sedem je — — (na prstih) osem, devet, deset . . ! Ti šmentani kanarček! Poje, vpije, kriči, žvižga! Tončka kar vzdigne s stola. Tako še nikdar ni pel kot danes! Samo malo ga hoče pogledat in vzpenja se, da bi ga boljše videl. Oddalji se malo, gre proti vratom! — a nič! Kanarčka le ne vidi! Pride mu rešilna misel: hajdi, spleza za stol in res ga vidi! „O kako lepo poješ in žvižgaš in kako si ti lep, ljubi ptiček“, ga hvali Tonček. Zdaj je pa kanarček dosegel naravnost vršek petja in žvrgolenja in žvižganja! Tonček torej spleza na mizo, zdaj ga pa res dobro vidi! „In čisto sam si, za jesti nimaš ničesa! O ti ubogi ptiček! — in še zaprt si v kletki! zakaj le?!“ Tončka je kar srbelo po rokah. Kaj ko bi mu odprl in ga vzel malo v roke?! Kako bi se to tičku (seveda ne Tončku) dobro zdelo! nobeden se ne briga zanj!

Res odpre malo vratca — malo malo — prav počasi!! ptiček vtihne in se ne gane! seže z roko noter po njega; zdaj ga že skoro — ass! jezno ga je vpiknil ptiček in Tonček potegne roko ven, a kot bi trenil, jo je ptiček popihal iz kletke v sobo, iz sobe pa ven skoz okno, v prsto naravo, pod milo jasno nebo! — in brez petja, brez slovesa, brez vsega, meni nič, tebi nič!

„Kam pa letiš, kam pa hočeš iti? Jaz sem te hotel samo v roke vzeti! pridi vendar nazaj; mati bodo zdaj prišli! kaj bo, kaj bo!“ tako vpije Tonček za odhajajočim kanarčkom. Dolgo nesrečni Tonček ni hotel verjeti, da kanarček res noče več nazaj. Mislil je, da bo samo malo poskusil, kako je zunaj! A ptiček se danes ni šalil! Ni ga bilo več nazaj.

Tonček se joka in plaka! Začne gledati številke in črke, da bi pozabil; a čudno so mu pla-

ki je bil blizu Genzana obkoljen od vladivostoškega brodovja, in ruski poveljnik je dal japonskemu rok za premišljevanje, ali se udá ali ne. Japonski častniki so se sešli k posvetu. Stotnik Siina je stopil pred moštvo in ga vprašal, ali se hoče udati ali umreti. Japonski vojaki so soglasno izvolili smrt.

Bila je polnoč, jasna in mesečna, ko so trije ruski častniki, poslani vprašati, odveslali od „Kišiumaru“ in se vrnili k ruskemu torpednemu brodovju, da naznanijo japonsko odločitev. Na „Kišiumaru“ je vse utihnilo. Vojaki so se v popolnem miru postavili v vrste in poigravajoč se s puškami in bodali, jemali slovo od življenja, spominjajoč se doma. Neki častnik je na to prinesel vse listine, érteže, zemljevide, dopise, kar jih je bilo na ladji, tudi pisma, ki so mu jih dali vojaki, in je vse skupaj vtaknil pod kotel, da je zgorelo. Vojaki so sneli številke svojih polkov in jih pometali v vodo.

Kmalu nato izpušče Rusi dva torpeda. Častniki so pohiteli v svoje kajute, kjer so se zaklenili. Hipoma je bilo slišati pod ladjo nekaj eksplozij, nato je bilo zopet vse tiho. Častniki so se postrelili.

Nekoliko minut po smrti častnikov sta se ustrelila seržanta Kurisa in Horisaka. Mnogo vojakov je sledilo temu zgledu. Seržant Okauo je naredil harakiri (prerezal si je trebuh). Šestdeset vojakov je začelo streljati na Ruse. Ti so odgovorili z ognjem iz topov in spustili še en torpedo. Ladja je bila prej spodaj poškodovana, ta torpedo pa jo je v sredi preklal na dvoje. V trinajstih minutah je bila ladja pod vodo. Do poslednjega trenutka so Japonci streljali na Ruse, nekateri že do pasu v vodi. Še nekaj jih je zaklicalo svoj „Banzaj!“ in vse je utihnilo pod valovi. Samo oblak dima je še plaval nad vodo, a še ta se je hitro razknil. Nihče ne bi rekel, da je tu ravnokar izginilo sedemsto ljudi.

* * *

Minuli teden so Rusi poročali o strašnem porazu Japoncev pred Port Arturjem. Generalni štab je objavil naslednje: Po poročilu iz japonskega vira, ki so došla generalnemu štabu cesarskega namestnika Aleksejeva, so Japonci v noči dné 11. t. m. naskočili ruske portarturske postojanke, a so bili z velikanskimi izgubami odbiti. Težko je vsaj približno določiti velikanske izgube sovražnikov, ki znašajo, kakor kaže, velikansko število 30.000 mož. Pozneje je došla še ena brzobjavka, ki pravi, da objava generalnega štaba potrjuje poročilo, da so Japonci v noči 11. t. m. izgubili 30.000 mož.

Japonci pa trdijo, da to poročilo ni resnično.

Dopisi.

Velikovec. (Kresovi.) Na predvečer goda slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda je bilo vreme skrajno neugodno, močno je deževalo, tako da pripravljene kresovi niso se mogli zažgati. Radi tega so se, ker se je vreme nekoliko zboljšalo, kresovi zažgali na večer 5. t. m. Videli smo na Peci goreti dva veličastna kresa, na Šmartinski gori je znani rodoljubni kmet Kovač zapalil lep kres, posebno so se pa odlikovali vrli naši Šent-Rupertski kmetje, ki so zakurili v Mrzlivodi in v Orličivasi dva zelo mogočna kresa, ki sta gorela v pozno noč. Tudi so v zadnjih dveh vaseh mogočno streljali s topiči. Na vrtu „Národne šole“ so se pa rakete prižgale. Presrečna hvala našim rodoljubnim kmetom. Bog jih živi!

Velikovec. (Praznik sv. Cirila in Metoda) se je v naši „Národní šoli“ letos posebno slovesno obhajal. Po sv. maši v župnijski cerkvi v Št. Rupertu se je vršila v šoli jako obširna slavnostna predstava. Dečki so jako izvrstno igrali igro „zamujeni vlak“, deklice pa naravnost dovršeni igri „začarana gostilna“ in „v gospodinjski šoli“. Slednja igra, ki je jako težka, je bila s krasnim petjem spremljana. Konečno so dobili otroci malo južino, obstoječo iz kruha in medice, in bili obdarovani s podobnicami.

Velikovec. (Za po toči pobite) kraje našega sodnega okraja je napravilo tukajšnje in celovško pevsko društvo na tukajšnjem mestnem vrtu „Bürgerlust“ dné 29. rožnika t. l. veselico, katera je donesla 400 kron dobička. Tudi je poseben odbor pobiral po občini v ravno ta namen. Darovali so vsi brez ozira mišljenja, želeli je tedaj, da se bo podpora delila tudi nepristransko med najbolj prizadete posestnike.

Velikovec. (Podpora za po toči poškodovane). Naša slovenska posojilnica je darovala za po toči ponesrečene posestnike v naši okolici 200 kron.

Št. Rupert pri Velikovcu. (Porcijunkulski odpustki) se morejo od letos naprej dné 2. avgusta vsakega leta v tukajšnji župnijski cerkvi dobiti. Sveti Oče Pij X. je dobitve ovih velikih odpustkov dovolil z dekretom od 7. sušca t. l. za dōbo sedem let.

Št. Peter pri Velikovcu. (Poštna oddaja.) C. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu semkaj na-

znanja, da je uslišalo našo opetovano prošnjo in da se bo s l. kimovcem t. l. tukaj otvorila poštna oddaja. Trikrat v tednu namreč vsak torek, četrtek in saboto bo šel poseben poštni sel od tod na pošto v Velikovec. Z velikim veseljem pozdravljamo ovo važno odredbo, ki bo že skoraj konec napravila vsem našim poštnim homatijam.

Lovanke pri Dobrlivasi. Pri nas v Lovankah vladajo že nekaj časa zelo neprijetne razmere, kajti liberalizem vedno bolj prevzetno dviga svojo puhlo glavo tudi v naši prej tako mirni vasi. A predrznost in ob enem tudi neumnost naših liberalčkov postala je že tolika, da so začeli v gostilni pretep, in sicer zaradi tega, ker so v tisti gostilni fantje zapeli „Hej Slovenci!“ Seveda so na vse mogoče načine skušali zvaliti vso krivdo na naše pogumne slovenske fante ter vso stvar zasukati tako, da bi bili naši fantje kaznovani. Ker pa sodišče v Dobrlivasi te stvari ni moglo ali morda ni hotelo natanko raziskati, obrnili so se fantje na predragega nam doktorja Brejca, ki je svojo izvedenost ter neustranjenost pokazal že pri tolikih zavozlanih vprašanjih. Tudi tokrat nismo stavili zastoj svojega upanja vanj! G. dr. Brejca spravil je vso stvar v pravi tir in s tem pripomogel našim fantom k pravični zmagi, ob enem pa tudi povzročil, da se morajo nemčurčki zadovoljiti z dolgim nosom! Kajti ni se šlo le za kak navadni fantovski pretep, temveč to je národnega pomena, da se je našim nemškutarjem greben nekoliko pristrigel! Vsa hvala za to gre tedaj zastopniku naših fantov! Slovenci! zatekajte se v vseh pravnih zadevah vsi le k g. dr. Brejcu, pa ne k vašim nasprotnikom, ki gledajo le na svoj žep!

Bela. (Naši kresovi.) Kljub slabemu vremenu, ki je hotelo preprečiti kresovanje na čast slovanskima apostoloma Cirilu in Metodu, so vendar žareli v noči od 4. do 5. julija kresovi v okolici Železne Kaple. Najbolj veličasten je bil kres kapelskih Slovencev, ki je mogočno zaplapolal na Šent-Lenartski gori. Lesem so prišli tudi vrli Solčavani s slovensko trobojnico ne meneč se za dež, ki je dobesedno ulival iz oblakov. Iz Kaple pa so prišli slovenski pevci in nekaj drugih odločnih mož. Tako da je bilo zvečer okolu 30 oseb vrh Št. Lenartske gore. Okolu 10. ure po noči se oblaki razdelé, dež je nehal ulivati, mi pa zapustimo med grmenjem topičev in urnebesnimi živio-klici hišo, kjer smo vedrili, da zažgemo kres. Kmalu je gorel! Kapelski pevski zbor zapoje enoglasno: „Hej Slovani“, množica pa odkritih glav nadaljuje to himno. Vmes pa so pokali topiči, se zažigale umetalne luči, da je navdušenje rastlo od trenutka do trenutka. Okolu 1/2 11. ure so tudi na drugih krajih zagoreli kresovi; našli smo štiri. Da bi bilo vreme ugodno, gorelo bi okolu Železne Kaple 12 kresov ta večer. Drugi dan na sv. Cirila in Metoda je bila slovesna sv. maša pri Sv. Lenartu, med katero je prav ubrano prepeval Železnokapelski moški zbor. Ljudstva je bilo nepričakovano obilno, dokaz da še nismo izumrli Slovenci v Kapli. Po svetem opravilu je g. Igovič iz Solčave spustil zrakovlavl, ki se je krasno dvigal v oblake med živahnim ploskanjem občinstva. Potem se je razvila prav živahna zabava. Štajerci in Korošci so si obljuovali medsebojno ljubav in pomoč v národnem delu na Št. Lenartski gori, zatrjujoč, da nas veže in mora vezati ista vera, isti jezik, ista kri; naj nas tudi gore ločijo. V slogi je moč! Vsak se je težko ločil ta dan od cerkvice sv. Lenarta, vsak je trdil: Krasno je bilo!

Kazaze. (V Dravi utonil.) Dva mladeniča iz Breze pri Kazazah, ki sta se vračala iz Velikovca, sta v svoji nespameti in hudobnosti otvezla nekje pri Dravi čola, se vsedla vanj in se odpeljala, misleč, da bodeta tako najhitreje doma. Ker nista imela nobenega vesla, zanesejo valovi ladjico na skalo, kjer se prevrne. Eden od fantov se je rešil, drugega pa je odnesla voda.

— Od druge strani se nam poroča: Iz Velikovca gredé sta si pretečeno sredo Lahov Martin in Šteklnov fant hotela pot prikrajšati. Pri Adamu sta vzela neko ladijo ter se peljala po precej de-roči Dravi in mislila na Brezi izstopiti. Pri „hudičevem mostu“ je jima pa menda ladijo vrglo na skalo in jo prekucnilo. Šteklnov se je še izkobilal in rešil na skalo sredi Drave. Lahov Martin pa je splaval v Črno morje. Trupla do sedaj še niso našli. Mnogi radi delajo le to, kar bi ne imeli. Slabo plačilo navadno ne izostane.

Libeliče. (Strela in nasprotniki.) V nedeljo dné 10. julija ob 1/2 11. uri po noči je strela udarila v hlev p. d. Pavla in vžgala. Ubila je tudi vola, vrednega 180 glđ. Druga živina, kakor tudi osebe, so ostale nepoškodovane. Požarna bramba s svojim načelnikom p. d. Nemcem, je bila takoj na mestu in je rešila, kar se je rešiti dalo ter posebno pazila, da se požar ni razširil po vasi. — To je resnica o požaru. Značilno pa je, da so naši nasprotniki porabili tudi to žalostno priložnost, da pokažejo značilno svojo — „resnicoljubnost“. V nasprotni časnik, „K. Wochenblatt“ in „Lavanttaler Bote“, so namreč zanesli dopise, v katerih kar naravnost lažejo! Pišejo, kakor bi požarna bramba

prišla prepozno na mesto. Ko strela udari, je sevé vse takoj v ognju. Prej pa se vendar ne vé, kam in kdaj bo udarila strela. Ali pa to znajo tisti slavnoznaní naši modrijani, ki slišijo še travo rasti! Hudujejo se, da se voda ni vzela iz ribnjaka, češ, da je ta oddaljen samo 40 metrov. Načelnik okr. zveze, g. J. Karner iz Laboda, sam je izmeril daljavo med ribnjakom in pogorelim poslopjem, in res je, da iznaša daljava 120, ne pa 40 metrov. Postavila se je brizgalnica pri vodnjaku sredi vasi zato, da se je moglo, če bi bilo treba, hitro pomagati na drugo stran. Ni res, da napravlja požarna bramba „pridno shode“, a res je, da ima zelo marljivo vaje in zato tudi dobro napreduje. Ni res, da se je z rešilnim delom pričelo šele potem, ko je prišel podnač. Kramer. Res je, da je nač. Nemeč vodil rešilna dela od 1/2 11. ure v noči do 1/2 4. ure zjutraj in šele potem oddal komando Kramerju, ko ni bilo več nobene nevarnosti! Toliko resnici na ljubo in da se osvetli „resnicoljubnost“ naših nasprotnikov. Konečno pa še vprašamo nasprotnike, kako pa je bilo s požarno brambo takrat, ko je bil „komando“ v vaših rokah.

Podjunska dolina. (Tatovi.) Železniškemu čuvaju Panzeju, žel. čuvalnice št. 70 v Dobravi, med Metlovo in Sinčevasjo, so pred kakimi 14 dnevi neznaní uzmoviči po noči kravo iz hleva ukradli. Nekateri trdijo, da so jo v bližini nekje v gozdu zaklali, drugi zopet pravijo, da so jo odgnali. Katera vest je resnična, nam ni znano, pa prej ko ne slednja. — V Lesinah so pri p. d. Štrajharju tudi neznaní tatovi ulomili v kašto in jo, kakor se govori, „zbajšali“, t. j. vse odnesli. Na tak način pridobljena živila so še tudi v sedanji draginji precej po ceni. Slavno orožništvo se posebno opozarja na te junaške čine, ker ima skoraj gotovo s kako tajno tatovsko drhaljo opraviti.

Pliberk. (Votana) so „panali“ naši babjeverci, Vsenemci, dné 28. junija. O vsenemškem ognju je govoril šef tukajšnje železniške postaje in tudi neka gospa je baje nekaj čvekala o ognju.

Pliberk. (U bogi kažipot!) To je bilo jadicovauja in stokanja med našimi „Nemci“, ko se je raznesla „tužna“ novica, da je „plehnati“ kažipot odstranjen. Menda se bodo takoj pritožili, samo ne vedo še kam, ker Girardis-Metnicova pritožba ni še rešena. Radovedni smo, kdo bode ubogi kažipot pokopal?

Pliberk. (Razno.) V Vogrčah pri Pliberku imajo podučitelja, devetnajstletnega mladeniča, rodom Slovencea, ker njegova mati niti dobro nemško ne zna. Ali ta plačani gospodič hoče v popolnoma slovenskem okraju vse v vsenemškem duhu urediti. Otrokom zapoveduje, da morajo nemško pozdravljati, za klobukom se mu blišči znamenje: „Deutscher Sängerbund“, na prsih „višnjevi plevel“, na telovniku pa fankfurtarska verižica pri uri. Upamo, da mu bodo národní Vogrčani povedali, da v njihovem kraju ni polja za take rožice. — V Pliberku uči v 1. razredu ljudske šole, v katero zahaja dobra tretjina slovenskih otrok, učiteljica Unterberger, ki je slovensčine popolnoma nezmožna. Sicer je dobra in vzgledna učiteljica, in zato nje ne zadene nobena krivda, pač pa našega ljubljence g. Palla in pliberške okoliške zaspance. — Dvakratno smolo so imeli letos pliberški, od Slovencev živeči nemškutarški neodrešenci pri svoji „Sonnwendfeier“. Prvo-krat jim je neljubi dež vse veselje pokvaril, drugo-krat pa je jug njihov nepristen nemškutarški ogenj odnesel v rajh, da niso mogli Votana častiti. Čudimo se le, da so stariši s svojimi otroci ostali pri tej izjalovljeni slavnosti do dveh popolnoči, vkljub temu, da so bili navzoči tudi učitelji, ki nosijo polne skledne nemškutarstva nedolžnim otrokom na mizo. To so vzgojitelji! G. Palla, kaj pa rečete k temu? Kaj ne, to so vaši?!

Šmihel nad Pliberkom. (Kažipot — odstranjen.) Bistriška občina je dala takoimenovani „Pliberški“ kažipot dné 15. julija odstraniti. Da pa bodo pliberški Nemci vendar lahko v svoje rojstno mesto našli, zato stoji zdaj pod slovenskim Pliberkom tudi „nemški“ Pliberk. Ali pliberška občina, mestna občina, pa naj si dobro zapomni, da bi imeli po postavi in pravici v celi pliberški občini najmanj dvojezični napisi biti, posebno ker so nekatera slovenska krajevna imena tako po kineško ponemčena, kakor n. pr. Lipica (Lippizbach), Libuče (Loibach) itd. Torej le sami sebe najprvo očistite in potem druge.

Šmihel nad Pliberkom. (Napisi.) Kar veselje obhaja človeka, če pride v Šmihel ter vidi na nekaterih poslopjih lepe slovenske napise. In kako tudi ne? Jud, Lah, Anglež, Francoz, celo zamorec in cigan ljubijo govorico svoje matere, in mi Slovenci pa bi bili toliko neznačajni, da bi se sramovali slovensko govoriti in bi zatajevali svoj mili materni jezik, ki po svoji krasoti prekaša vse druge jezike? Dà, le vprašujmo jezikoslovce, t. j. možje, ki več jezikov znajo, in oni bodo nam takoj povedali, da je slovenski jezik jeden najlepših. Ljubimo ga torej in če še kakega drugega n. pr. nemškega znamo, bodimo veseli in zahvalimo Boga, ali zavoljo tega

pa nikakor ne zanemarjamo svojega in povsod in radi govorimo slovensko. Iz lesa bi torej moral biti človek (ako namreč ni zagrizen nemčur), katerega bi ne razveselili slovenski napisi, ki lepo dišijo občinsko hišo in posojilnico, šolo, župnišče itd. Zato nas in gotovo vse zavedne Slovence in Slovenke jako veseli, da nekateri šmihelski obrtniki nameravajo svoje hiše s slovenskimi napisi okrasiti. Zares, če imajo nemški, laški, francoski obrtniki svoje napise, zakaj pa bi jih slovenski obrtniki ne imeli? Torej le hitro na dan z njimi, da bomo Slovenci vedeli, kje so naši bratje in prijatelji ter jih po svoji moči podpirali!

Tolsti Vrh. Ze celih 12 let se borimo za slovensko šolo v Tolstem Vrhu, a je še sedaj nimamo. Rekurz za rekurzom je že romal v Celovec in na Dunaj, a vse nič ne izdā. Zmiraj je kak drugi zadržek. Prihodnjič hočemo osvetliti vzroke, zakaj nam ne dajo slovenske šole.

Smarjeta v Rožni dolini. (Smrt.) Še nismo pozabili žalostinke, katero je povzročila smrt našega nepozabljivega korenjaka Janšiča, že moramo zopet sporočiti žalostinsko o smrti kmeta in gostilničarja p. d. Stoparja, bivšega župana naše občine. Dne 11. t. m. je rajni nabiral črešnje, nesrečno padel in kratko navrh umrl. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Glinje. (Naznanilo.) Na god sv. Ane, dne 26. julija, bo služba božja na Macnu, odkoder je krasen razgled daleč na okoli.

Glinje. Naše slovensko pevsko društvo „Drava“ vrlo napreduje. Ze nekaj let sem opazujemo tukaj krepko, narodno življenje. Vse lepo in prav! Toda kaj je pa z našo čitalnico? Ta spi že dolga leta spanje pravičnega. Ali bi ne bilo dobro, da jo zopet vzbudimo? Slišali smo, da se neki mladi gospod mnogo poteguje za to in da hoče tudi žrtvovati vsak teden nekaj uric za razlago slovenskih lepovednih knjig domačim fantom. Glinjčani, zmiraj ste bili še prvi, kedar se je šlo za narodno stvar; ne trpite, da bi vaša čitalnica, ki je ena najstarejših na Koroškem in ki se je ohranila še izza časov blagega nam rajnega Andreja Einspielerja, tako dremala, ampak vzbudite jo, da bo zavladovalo v Glinjah novo življenje. Naprej!

Hodiše. (Razno.) Dne 23. junija popoldne je prihrula k nam huda burja, močna ploha se je vtila, na kar se je vsula gosta toča, ki je napravila na zgornjem delu naše fare precej škode in zelo poškodovala in raztrgala pota. — Na predvečer sv. Janeza Krstnika, kot godu našega gosp. župnika Janeza Sporn, je priredilo naše pevsko društvo „Zvezda“ lepo podoknico, streljalo se je s topiči, prižigal se je umetalen ogenj, in glasile so se mile slovenske pesmi in „živio“-klici na našega priljubljenega g. župnika, katerega nam naj Bog ohrani mnogo let. — Kako je naše vrlo slovensko pevsko društvo hud trn v peti našim nemčurjem, kažejo oni o vsaki mogočni priliki; tako so tudi na zgorajšnji predvečer najete in plačane, s šnopsom napojene nemčurske barabe pred šolskim poslopjem stoječe naše pevce s kamenjem napadale. — Ob vsaki vaji naših pevcev pa nemčurski junaki vohajo, in se nastavljajo po oknih in oglih hiše, kjer se vrši vaja. Bo treba pač te „tajč-naceljne“ enkrat z moko cunjo okrog njih dolgih ušes dobro oplesti. — Naše pevsko društvo se je udeležilo tudi vsemladeniškega shoda na Brezjah, ki ostane vsem udeležnikom v neizbrisljivem spominu. Našim vrlim pevcem pa kličemo: Le neustrašeno naprej, in gojite in negujte lepo slovensko pesem v veselje vsem dobrim ljudem, v čast božjo, našim tajč-naceljnom“ pa v nevoščljivost in jezo.

Od nekod. (Slovensko ne zna.) Kdo? Gospodična, ki prodaja vozne listke na kolodvoru južne železnice v Beljaku. Ko smo se namreč vračali dne 4. julija od vseslovenskega mladeniškega shoda na Brezjah, ter smo v Beljaku prestopili v drug vlak, smo zahtevali listke v slovenskem jeziku. Ko zahteva prvi po slovensko, se takoj odreže: „Ich verstehe nichts“, drugemu ravno tako. Ko ta še enkrat ponovi, mu ošabno odvrne: „Reden sie ordentlich“. Kako daleč smo že prišli! Tretji zopet zahteva, a mu zopet pravi, da ne zna in da ne vé, kje je Vrba, a ta ji pové: „Werden ihnen šon lernen“. Nato je bila „frajla“ že precej razjarjena ter pravi: „Hier ist ja eine deutsche Stadt, werdens wohl deutsch können“. A tako, ali ste samo za mestne ljudi tam? Ker je vlak že prihajal, morali smo ostali po nemško povedati. Pač zadosti žalostne razmere.

Škofiče. Kako se pri nas tej „giftni kroti“, t. j. „Štajercu“, godi, hočem zdaj popisati. V preteklem mesecu sem bila v nekem gozdu, bilo je zelo vroče in me je močno žejalo. Šla sem k nekeji hiši k studencu po vode, in grem trdo zraven hiše nazaj. In kaj menite, da sem tam videla? Giftno kroto, in kje? Tam na klopi pred durmi je ležala, in še nihče ni vedel za njo. Ali to ni sramotno dovolj, da mora ta giftna krota po klopi laziti, poprej da more v hišo iti? Še pismonoša se ga najbrže boji, da bi si ne oskrnil od tega kljukca rok

in ga že pred durmi na klop izpusti, da se ga prej iznebi. Naši poštteni slovenski listi pa so še vselej toliko vredni, da jih še v izbo pošljejo. Zdjaj pa imam še nekaj na srcu in hočem to opomniti: Da vi „Štajerčevi“ dopisuni ne pripisujete tega dopisa zopet duhovniku Št. S., kakor zadnjič, ko sem tudi jaz pisala, da je tudi pri nas dosti Markovih Jožev. Sramotno je od vas, da po nedolžnem koga oštevate, ki ni kriv. Pravite tudi, da nikdar še ni „Štajerčev“ prišel na boben. O koliko jih že jaz vem v Škofičah, in okrog Škofič, in nekateri bodo pa še le šli, ki tudi imajo „Štajerca“. In je že eden sam rekel, da ga je „Štajerc“ zapeljal. Zato se lahko prepričamo, kdo laže, „Štajerc“ ali „Mir“ in „Naš Dom“. Torej pustite pri miru našega dobrega dušnega pastirja, ki niso v nobeni zvezi s temi dopisi, ki jih sem pisala jaz v Škofičah. Ne izdirajte pezdirja iz očesa drugih, ker imate sami dosti smeti notri.

Škofiško dekle.

Novičar.

Na Koroškem.

Celovčani v Pliberku. Nekateri člani celovškega slovenskega omizja so priredili v torek dne 12. junija izlet ter obiskali bratsko pliberško omizje. Pliberčani in Šmihelčani so nam delali kratek čas s svojim prekrasnim petjem. V zahvalo so jim odgovarjali celovski tamburaši; tudi raznih prirsčnih napitnic ni manjkalo. Prisostvovalo je temu prijateljskemu večeru tudi narodno ženstvo. Tudi iz Štebna in Sinčevasi smo imeli goste.

Kako je ta godba lepa! Kot budnica se je zaslislalo dne 13. t. m. zjutraj na brzovlaku milo sviranje tamburašev. Slišal sem odlične gospe, kako so hvalile ubrano tamburanje. Vse se je razveseljevalo ob prelepih glasovih tamburic. Slovenci, ne sramujmo se narodne godbe, pa tudi ne govoriče in petja!

Slovinci in kmetijska družba. Samoobsebi je umevno, da bi morala koroška kmetijska družba, ki je ustanovljena za celo Koroško, tudi za Slovence, ki tvorijo tretjino prebivalstva na Koroškem, kaj storiti. Toda kaj pa stori v resnici? Le redkokdaj se oglasi kje v slovenskih pokrajinah potovalni učitelj. Glasilo družbe je seveda nemško, po znanem receptu, da se mora koroški Slovenec v šoli nemško naučiti, češ, ko iz šole stopi, bo že lahko čital nemške časnike. Torej največje dobrote od družbe uživajo Nemci. Da bi bili Slovenci za družbo vneti, o tem ni duha ne sluha. Po raznih „gautagih“ sicer lovijo Slovence, naj pristopijo družbi, a uspeh je navadno jako klavern. Prvič Slovenci že raditega ne pristopijo, ker se tudi po „gautagih“ v čisto slovenskih pokrajinah obravnava in govori edino le nemški. Torej tudi taka naprava, kakor je kmetijska družba, ki bi morala služiti brez razlike narodnosti občnemu blagru prebivalcev, služi na Koroškem ponemčevanje. Sicer se poseči Nemcem, da vlovijo vsako leto nekaj Slovencev in jih nagovarjajo, da pristopijo k tej družbi, a kmalu izgine to umetno vzbujeno navdušenje za družbo, ko začnejo prihajati „bikove cajtnge“ „Landwirtschaftliche Mitteilungen“, kakor jih nazivljajo. Tako je v tužnem Korotanu. Zabavljati je potem seveda lahko čez Slovence, da Nemci na Koroškem v različnih stvareh nadkriljujejo Slovence tako v živinoreji, poljedelstvu itd. Zabavljajo seveda lahko. Prvič nič ne storijo za Slovence, potem pa pravijo: Slovenci nazadujejo v vsakem oziru; drugič pa so nemške pokrajine, posebno kar se tiče živinoreje, dosti na boljšem, ker imajo velike planinske pašnike, katerih imamo Slovenci le jako malo. Kaj nam je torej storiti, koroški Slovenci? Pomislimo malo! Postavimo se na svoje noge v gospodarskem oziru!

Duhovske zadeve. V svoji domovini na Bavorskem je dne 13. t. m. umrl č. g. B. Rehl, župnik v Ljubnu pri Sovodju, star 39 let. — V stalni pokoj je stopil č. g. Ign. Bader, župnik pri Sv. Kandrofu. — Za župnika na Gozdanjah je imenovan tamošnji provizor č. g. Janko Maierhofer. Čestitamo!

Redni shod sloven. delavskega društva dne 9. t. m. Zopet smo se sešli v društveni sobi k shodu, kjer nas ne morejo motiti nepoklicani. Prvi je govoril g. V. Jug in nadaljeval o zgodovini

Slovencev. Omenja narodne zборе, kjer so se dajale postave, govori o načinu bojevanja, opisuje lastnosti naših prednikov, več so imeli dobrih kakor slabih. Posebno je znana slovanska gostoljubnost, ki se ne nahaja pri nobenem drugem narodu. Konečno razpravlja o veri in bogovih. — Kot drugi govornik je nastopil na zahtevanje delavcev društveni konzulent in na kratko poročal o zanimivem vseslovenskem mladeniškem shodu na Brezjah. Da so se udje zanimali za ta shod in za mladeniško gibanje sploh, nam je bilo priča pazljivo poslušanje govornika. — Tretji je povzel besedo spretni govornik č. g. dr. L. Ehrlich, ki je razpravjal o kapitalizmu. V zanimivih besedah nam je razodel, kako je kapitalizem nastal, deloma po poštenu, deloma in še bolj pa po nepošteni poti. Osvetlil nam je prav dobro borzno špekulacijo, katero posebno razumijo Židi, in kazal na slabe posledice, ki prihajajo iz kapitalizma. Omeniti moramo tudi, da je bil navzoč navdušen Slovec iz Podgore g. Gregor Speck, ki se zelo zanima za delavsko in mladeniško gibanje. Kakor drugekrati, so nam tudi tokrat zakrožili društveni pevci nekaj lepih slovenskih pesnij. Prihodnji shod se vrši dne 6. avgusta (prvo soboto omenjenega meseca) v društveni sobi ob poludevetih zvečer. Somišljeniki, ki še niste pristopili, ne zamudite prilike!

Razveljavljene so vsled priziva slovenske stranke občinske volitve v Dobrlivasi, in baje tudi v Globasnici. Slovenski volilci pozor!

Priporočilo. Opozarjamo vse naše cenjene naročnike-kmetovalce na današnji inserat mestne lekarne v Zagrebu ter jim jo najtopleje priporočamo.

Huda ura. Na Zgornjih Krčanjah je dne 7. t. m. strela vdarila v hišo J. Malca p. d. Rajneša. Hiša je pogorela z vsem do tal. Škode je 6000 K. — Dne 12. t. m. po noči smo imeli silno nevihto po Celovcu in okolici. V Selah pri Podkrnosu je strela vpepelila dve hiši z gospodarskimi poslopji. — Okrog Št. Lenarta v Labudski dolini je toča napravila škode za 30.000 K. — Pri Milštatu je izstopil potok in napravil škode za 80.000 K.

Celovec in okolica. V nedeljo dne 10. t. m. so z dinamitom razstrelili razvaline starodavnega gradu v Partovcah. Porabili so za to 200 kil dinamita, katerega so zažgali z elektriko. Razstrelba se je zelo dobro posrečila. Izvršila jo je tvrdka Schmidt iz Celovca. Grad je bil star 1000 let in nekaj last roparskih vitezev Mordakov. — V Gospišveti je nek kmet tako nesrečno padel s strehe, da je kmalu nato umrl. — Pri Otoku so našli dne 10. t. m. truplo neznan, lepo oblečene ženske. Ali se je sama umorila, ali ponesrečila, se ne vé. — Telefonska zveza se napravi še letos med Celovcem in Dunajem. — Dne 16. t. m. je nastal velik požar na Tancenbergu. Pogorela je neka kmetija, ki spada k tamošnjemu samostanu.

Beljak in okolica. V Šmartnu se je obesil bivši tajnik Norbert Postič. — V Beljaku so bili v nedeljo zbrani nemški „turnarji“ v znamenju „hajlanja“. Frankfurtaric je kar mrgolelo. Celo na stolpu mestne cerkve je visela ena. Stolp je lastnina mestne občine.

Zilska in Kanalska dolina. Presvitli cesar je podaril za uboge pogorelce v Čačah 5000 kron. — Ze lani so vse občine Kanalske doline imenovale g. okrajnega glavarja v Beljaku Jan. Schusterja častnim občanom. Dne 9. t. m. so mu župani izročili lepo izdelano diplomu. Tudi občine Zilske doline so g. okr. glavarja imenovale svojim častnim občanom. — Prijeli so posestnikovega sina M. Čmeliča iz Čač, ker je na sumu, da je povzročil velik požar dne 30. jun. in položil ogenj tudi dne 3. in 5. junija. Baje je svoj zločin že obstal. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Razno. V Paternijonu se je v Dravi utopil bivši igralec J. Hauptman. Vzrok: žganje! — V Št. Pavlu je utonil 11-leten fant v potoku, ko so se otroci igrali ob vodi. — Blizu Volšberga se je 4letnemu dekletu, katero so bili stariši pustili samo doma, pri ognjišču vnela obleka. Dobilo je take opekline, da je kmalu nato umrlo. — Na Pustrici se je obesila 47letna Barbara Švajger. Vzrok neznan. — V Kremsbrükenu na Zg. Koroškem je šla dne 10. t. m. 43letna A. Lakner, žena črevljarja, s šestletnim sinom črez slabo napravljeno brv. Brv se je udrla, obadva sta padla v deroči potok in utonila. — Za popravo starodavne cerkve pri sv. Krvi je cesar podaril 2000 K.

Po slovenskih deželah.

400 letnica ljubljanskih županov. V torek, dne 12. t. m., je preteklo 400 let, kar je bil za mesto Ljubljano voljen in zaprisežen prvi župan. V povzdigo te slavnosti je priredila društvena godba v ponedeljek, na predvečer zopetnega zapriseženja sedanjega župana, g. Ivana Hribarja, istemu podoknico. Zaprisega se je vršila zelo slovesno. V torek in v sredo zvečer je bilo poslopje mestnega ma-

gistrata krasno električno razsvetljeno. Ob 400-letnici ljubljanskih županov želimo, da bi Ljubljana vedno ostala v slovenskih rokah in kot taka napredovala v ponos domovine!

Vseslovanska sokolska slavnost v Ljubljani se je minulo nedeljo izvršila velikanski. Sokolska misel je slavila pravo zmago. Sprevod imponanten; korakalo je okolo 2000 Sokolov, katerim so tisoči in tisoči občinstva prirejali navdušene ovacije. Prizor pred magistratom neopisen in ganljiv, zlasti ko je neizmerna množica pevala narodne himne. Javna telovadba je izpala tako, da je vzbujala vseobče občudovanje. Na ljudski veselici je bilo do 20.000 ljudi. Radost vseobčna. Vse se je izvršilo brez najmanjše nepravilnosti. Bilo je to pravo slavje slovenskega bratoljubja. Utisi tistega ostanejo vsem neizbrisni. In kakovo je bilo šumenje in vrvenje ob odhajanju vlakov! Bratje slovanski od vseh strani so si podajali roke, se objemali in si obljubljali: na svidenje. — V soboto so se vršili slovesni sprejemi, zvečer pa je „Glasbena Matica“ priredila sijajen koncert, slovanskim gostom na čast. — V nedeljo zjutraj je bila tekmovalna telovadba, opoldne pa slavnostni sprevod po mestu, ki je bil presijajen. Bilo je 15 sokolskih zastav. Pred mestno hišo je župan z obč. odborniki pozdravil goste. Bilo je več nagovorov in petje. — Potem je bil banket, pri katerem je bilo navzočih nad 300 oseb. Potem je sledila javna telovadba, najlepši del slavnosti. Zaključila je slavnost velikanska in prekrasno vspela ljudska veselica. — Slovanski gostje so bili povsod navdušeno sprejeti. Čehi so si skupno ogledali tudi Bled, dalje Postojno, Trst in Benetke.

Krizem sveta.

Važna rzsodba upravnega sodišča. Upravno sodišče je pod predsedstvom grofa Schönborna izreklo rzsodbo o volilni pravici učitelje pri občinskih volitvah. Dosedaj so imeli le učitelji ljudskih in meščanskih šol občinsko volilno pravico, dočim so bile učiteljske izključene, dasi zakon govori le o učiteljskih osebah brez ozira na spol. Sedaj pa je upravno sodišče vsled neke pritožbe iz Zateca rzsodilo, da imajo učiteljske enako volilno pravico kakor učitelji pri občinskih volitvah.

Vabilo.

Akademično ferijalno društvo „Gorotan“ priredi dne 27. julija ob 2. uri popoldne v Velikovecu v „Narodnem domu“ ustanovni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav. 2. Poročilo pripravjalnega odbora. 3. Sprejem novih članov. 4. Volitev odbora. 5. Načrt počitniškega delovanja. 6. Slučajnosti. — Vabimo vse narodne Slovence in Slovenke, da se v obilnem številu udeležijo našega prvega občnega zbora, da s tem pokažejo, da zares z nami čutijo in tudi hočejo z nami delovati v prid zatiranega našega ljudstva. **Odbor.**

Naznanjam uljudno, da je ravnokar izšel moj novi veliki cenik, ki obsega čez 600 podob, in katerega razpošiljam zastonj in poštine prosto. Ker razpošiljam svoje blago po celem svetu, je to dokaz, da je isto res fino, da so cene nizke in postrežba poštna. Naj se zatorej vsak zanesljivo obrne do moje trdke.

Z velespoštovanjem

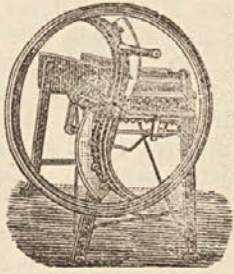
H. Suttner,

urur in zalagatelj c. kr. avstrijskih uradnikov v Kranju (Krainburg).

Loterijske številke od 16. julija 1904.

Gradec 16 14 63 80 35

Dunaj 37 69 57 13 41

Kdor hoče po ceni kupiti dobre kmetijske stroje, kakor rezalnice za krmo, mlatilnice, gepeljne s postavljanjem in z jamstvom, kakor tudi kolesa in šivalne stroje,

naj se obrne do

Tomaža Svetina zaloga strojev

Celovec, velikovška cesta št. 22.

Vsak tržni-četrtak razpostavim na Novem trgu nekaj strojev za razprodajo. (Nimam agentov in morem zato stroje oddati precej ceneje.)

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemnih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Absolutno zjamčeno pristno mašno vino

priporočal je ljubljanski knezoškofijski ordinarijat v. duhovščini za nakup pri kmetijskem društvu (zadrugi) v Vipavi zato, ker je pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej čisto belo vino od 42 do 50 kron za 100 litrov loko kolodvor Postojna. Rdeče hribovško namizno vino po 30 kron. — Vino je jako milega okusa, ker je napravljen po novem francoskem načinu. — Večje množine se zaračunijo nekoliko ceneje. — V zalogi so tudi finejša sortirana vina, kakor kraljevina po 50 K, pinela po 55 K, beli burgundec in laški rizling po 60 K ter stara buteljska vina, renski rizling in beli burgundec.

Zdravo in lepo živino imeti, je bogastvo!

Vse to doseže hranilni prašek za živino!

Ta hranilni živinski prašek priporočajo mnogi živinozdravniki, a rabijo ga mnogi dobri gospodarji za svojo živino. Posebno se priporoča:

Prah za konje.

Ta čisti in pospešuje prebavo, odstranjuje kašelj (keh), koliko, kakor tudi druge nečiste stvari iz nosa, tako da bolan konj kmalu ozdravi, med tem ko zdravi konji, katerim se daje ta prah, ostanejo čvrsti in čili za tek, a jaki in vztrajni za najtežjo vožnjo. — **Prah za krave in govedo** stori isto, da se rado redi, lažje prebavlja, postane hitro debela, in da postane močna. Osobito se daje kravam, da dobro dojijo in dajejo mastno in gosto mleko, ki daje mnogo smetane. — **Prah za svinje** je priporočeno sredstvo proti skoro vsem boleznim svinj, posebno kezar svinje nočejo žreti, pri grizi itd. Svinje postanejo debele in se pridno redé. — **Prah za perutnino** se primeša h hrani za kokoši, purane, race, gosi itd., da postanejo debele in da pridno nesejo jajca. Vsak gori navedenih praškov stane: 3 škatlje 2 K, 6 škatelj 4 K, 12 škatelj 7 K 20 vin. franko. Manj kot 3 škatlje se ne razpošilja. Dobiva se samo:

Mestna lekarna v Zagrebu, Markov trg št. 103, zraven cerkve sv. Marka.

Kdor želi imeti zdravo in lepo živino, naj si nemudoma naroči. Vsak dan dojde veliko naročb iz vseh krajev, kar je najboljši dokaz o izvrstnosti teh živinskih praškov.

Stiskalnice za sadje — Stiskalnice za vino

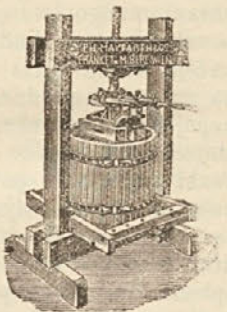
z dvojnimi stiskalom „Herkules“ za gonjo z roko.

Hydraulične stiskalnice

za visok stisek in velike uspehe.

Mline za sadje in grozdje.

Povsem urejene moštarne, stalne in za prevažanje. Stiskalnice za pridelovanje sadnih in jagodnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, lupilce in rezalnice, najnovejše samodelujoče patentovane brizgalnice za vinograde, sadje, drevesa, hmelj, grenkuljico „Syphonia“. Pluge za vinograde izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši, najbolj izvrstni in priznani najboljši sestavi

Ph. Mayfarth & Comp.

tovarna poljedelskih strojev, livarna in plavž na par.

Dunaj, II/1 Taborstrasse št. 71.

Obdarovani z nad 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

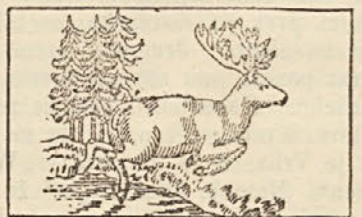
Obširni ceniki se delijo zastonj. — Zastopniki in prekupci strojev se iščejo.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je zjamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares zjamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 1.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme za vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.